

Ղուբայից ամեն բանով վայելուչ է և բարեկարգ 15 վերստ հեռի Գուսար անունով Դաղստանեան պետի արքունի գօրանոցը, ուր և գտնուում են բացի աստիճանաւոր հայերից, նաեւ վաճառականութեամբ պարապող ընտանեւոր հայք, ուր և կայ ռուսաց եկեղեցի, որպէս Ղուբայում: Ճշմարիտն ասած Ղուբայու հայերը աւելի եռանդոտ էին դպրոցի բարեկարգութեան մասին՝ քան Դարբանդցիք: Ղուբացիք եկեղեցւոյ և դպրոցի անունով 1889 թւին ունէին զրամագլուխ 10,000 ռուբլի, և աշխատում էին զանազան բարի միջոցներով եկամուտը աւելցնել, իսկ Դարբանդցիք 2000 ռուբլի զրամագլուխ ունէին, և ամենեւին սէր և սիրտ չունէին աւելացնելու:

Ղուբացիք բացի տղայոց դպրոցը 1890 թւին բացին և ապահովացրին նաեւ օրիորդաց դպրոց:

Միով բանիւ Ղուբեցի հայերը եռանդով են գործում երկսեռ դպրոցների համար, և մի փոքր էլ անդր քան զսահման իրաւանց են անցնում, ինչպէս քանի առարկայից մէջ տեսի, լսեցի և զգուշացրեցի:

Կարեւոր համարեցի զրել այս տեղ եկեղեցւոյ շինողի տապանադիրը, որ է հետեւեալը՝

“Աստիճանաւոր եւ ասպետ Ստեփաննոս Անդրէասեան Ղազարեանց, փոխեցաւ առ Տէր ի 25 օգոստոսի 1852 ամի վաթսուն եւ երեք ամօք հասակի:

Ստեփաննոս Ղազարեանց այր ըազմօք պիտանի,
Կանգնեաց զայս տուն Տեառն մինչ էրն կենդանի.

Տուեալ սա զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ ըստ կարի,

Ետ իւրոց նմանեաց օրինակ մի բարի:

Յիշատակ մնոելոյն աշխարհի աղցաւոր,

Զէ կոթող ո՛չ գոյք կայք ո՛չ այլ ինչ անցաւոր.

Հայեսցուք յայս տաճար առ ընթեր արծանիս,

Կառուցեալ մեծ ծախիւք հանգուցեալ իշխանիս.

Սա բարեաց գործոց եթ յիշելիք գերակայ,

Յոր ննջեալ Տէր գործոյն հանապազ անմահ կայ.”: